

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na strane druhej o účasti Bosny a Hercegoviny na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

Bosna a Hercegovina (ďalej len „Bosna a Hercegovina“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Bosnou a Hercegovinou o všeobecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Bosny a Hercegoviny na každom konkrétnom programe zvlášť splatný finančný príspevok sa určia dohodou v podobe memoranda o porozumení ⁽²⁾ medzi Komisiou a Bosnou a Hercegovinou;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa ukázali ako kľúčové v regióne západného Balkánu v súvislosti so spoluprácou a financovaním spoločných projektov v oblasti výskumu a inovácií, ktoré umožňujú spoločný prístup k excelentnosti, vedomostiam, inováciám, sieti a výskumným zdrojom. Ide o aspekt, ktorý poskytol cenné príležitosti na ľudský rozvoj, čím posilnil vyhliadky na úspešné nachádzanie spoločných riešení regionálnych a celosvetových výziev;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2005, s. 9.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Bosnou a Hercegovinou o všeobecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programoch Spoločenstva a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácií a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností budovania kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY, že spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti na základe dohôd o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Bosna a Hercegovina sa ako pridružená krajina zúčastňuje na všetkých častiach (a prispieva k nim) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁴⁾, a to v ich najaktuálnejšom znení a prostredníctvom finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

2. Na účasť právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine ⁽⁵⁾ v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁶⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁷⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Bosna a Hercegovina sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Bosnou a Hercegovinou o všeobecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programoch Spoločenstva a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁸⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom alebo projektom Bosny a Hercegoviny, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Právnym subjektom je v zmysle článku 2 ods. 16 programu Horizont Európa akákoľvek fyzická alebo právnická osoba. Pojem „právne subjekty“ sa priamo ani nepriamo netýka dvoch subjektov, ktoré tvoria Bosnu a Hercegovinu: Federáciu Bosny a Hercegoviny a Republiku Srbskú.

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Bosna a Hercegovina zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že orgány Bosny a Hercegoviny podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Bosny a Hercegoviny plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie právneho subjektu usadeného v Bosne a Hercegovine, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Bosne a Hercegovine zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Bosne a Hercegovine sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Bosna a Hercegovina bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa prostredníctvom uplatňovania článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Bosna a Hercegovina a právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Bosny a Hercegoviny majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v súvislosti s bodmi, ktoré sa týkajú Bosny a Hercegoviny.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Bosny a Hercegoviny.

Výsledky hlasovania sa Bosne a Hercegovine oznámia. Účast' na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Bosny a Hercegoviny na zastúpenie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Bosny a Hercegoviny majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia uvedenej podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Bosny a Hercegoviny.

9. Bosna a Hercegovina sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Bosny a Hercegoviny pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

⁽⁹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Bosna a Hercegovina prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Bosne a Hercegovine alebo dovezené do Bosny a Hercegoviny a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Bosne a Hercegovine.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Bosny a Hercegoviny alebo právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Bosny a Hercegoviny na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁰⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹¹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹²⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Bosny a Hercegoviny v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Bosne a Hercegovine informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutórium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Bosny a Hercegoviny v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Bosny a Hercegoviny na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Bosny a Hercegoviny alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatocného operačného príspevku Bosny a Hercegoviny za rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Bosny a Hercegoviny a právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatocnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Bosnou a Hercegovinou alebo právnymi subjektmi usadenými v Bosne a Hercegovine, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradila Bosna a Hercegovina vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervencných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatocného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatocného operačného príspevku Bosny a Hercegoviny na rok N. Suma, ktorú má Bosna a Hercegovina zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Bosne a Hercegovine ako zníženie jej príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch alebo projektoch Bosny a Hercegoviny, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Bosny a Hercegoviny.

2. Zoznam rovnocenných programov alebo projektov Bosny a Hercegoviny otvorených účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Bosny a Hercegoviny podlieha právnym predpisom Bosny a Hercegoviny, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov alebo projektov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch alebo projektoch spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a právnymi predpismi Bosny a Hercegoviny.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Bosny a Hercegoviny na uvedenom programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Bosnou a Hercegovinou.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Bosny a Hercegoviny patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch alebo projektoch druhej zmluvnej strany;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnou stranou v prípade prístupu k jej príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa jej strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce; a
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme;
 - e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Bosny a Hercegoviny, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a Bosna a Hercegovina.
5. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.

2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Európska únia a Bosna a Hercegovina môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.

4. Ak Bosna a Hercegovina oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.

5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Bosna a Hercegovina podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Bosne a Hercegovine formálny list, v ktorom jej oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Bosne a Hercegovine.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Bosne a Hercegovine. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bosnianskom, chorvátskom a srbskom jazyku, pričom znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 6. decembra 2021 a v Sarajeve 22. decembra 2021.

Za Komisiu v mene Európskej únie,
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež

Za Bosnu a Hercegovinu,
Ankica GUDELJEVIĆ
ministerka vnútra, Bosna a Hercegovina

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Bosny a Hercegoviny na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Bosny a Hercegoviny**

1. Finančný príspevok Bosny a Hercegoviny na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Bosna a Hercegovina za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{úprava kľúča na určenie príspevkov} = \text{kľúča na určenie príspevkov} \times \text{koefficient}$$

Koefficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,09.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Bosny a Hercegoviny o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Bosny a Hercegoviny sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Bosny a Hercegoviny

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa určujú v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované príjemcom, ktorými sú subjekty usadené v Bosne a Hercegovine, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Bosny a Hercegoviny na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, za ktoré sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:

i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Bosne a Hercegovine alebo rozdelenou medzi právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

ii) sumou upraveného operačného príspevku Bosny a Hercegoviny na rok N vynásobenou pomerom medzi:

A. sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a

B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. **Platba finančného príspevku Bosny a Hercegoviny, platba úprav operačného príspevku Bosny a Hercegoviny a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Bosny a Hercegoviny**

1. Komisia Bosne a Hercegovine čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Bosny a Hercegoviny na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;

b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;

c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;

d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech právnych subjektov Bosny a Hercegoviny a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Bosnu a Hercegovinu na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jej príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 45 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanástin príspevku Bosny a Hercegoviny.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 90 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Bosnou a Hercegovinou na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Bosna a Hercegovina zúčastňovala.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Bosna a Hercegovina uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Bosne a Hercegovine) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Bosnou a Hercegovinou alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Bosna a Hercegovina uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Bosna a Hercegovina platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia jej zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Bosna a Hercegovina povinná zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov alebo projektov Bosny a Hercegoviny

Tento neúplný zoznam sa považuje za zoznam programov, projektov, akcií a činností Bosny a Hercegoviny rovnocenných s programom Horizont Európa:

[...]

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Bosne a Hercegovine alebo právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené v Bosne a Hercegovine. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Bosna a Hercegovina nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Bosny a Hercegoviny a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Bosny a Hercegoviny. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Bosny a Hercegoviny v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Bosne a Hercegovine alebo právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené v Bosne a Hercegovine.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným orgánom Bosny a Hercegoviny určeným Radou ministrov Bosny a Hercegoviny. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Bosny a Hercegoviny zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť orgánov Bosny a Hercegoviny sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.

7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, orgány Bosny a Hercegoviny konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.

8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú orgány Bosny a Hercegoviny o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému orgánu Bosny a Hercegoviny čo najskôr správu o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.

9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie trestného práva Bosny a Hercegoviny, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie právnickým alebo fyzickým osobám z Bosny a Hercegoviny zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.

10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné orgány Bosny a Hercegoviny pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.

11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF určí Bosna a Hercegovina kontaktné miesto.

12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými orgánmi Bosny a Hercegoviny sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.

13. Orgány Bosny a Hercegoviny spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, sťažania a podávania žalôb na páchatel'ov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmikoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Bosne a Hercegovine. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí Rada ministrov Bosny a Hercegoviny. Rada ministrov Bosny a Hercegoviny oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Bosne a Hercegovine a právnym subjektom usadeným v Bosne a Hercegovine. Vymáhanie prebieha podľa práva a procesných pravidiel Bosny a Hercegoviny.

2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Bosne a Hercegovine rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.

3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Súdny Bosny a Hercegoviny však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Bosne a Hercegovine alebo právny subjektom usadeným v Bosne a Hercegovine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Bosne a Hercegovine. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.
